

Inleiding

De vereniging is opgericht in het najaar van 1876 door een pastoor, een dominee en een meester van de openbare school. Voor de wet is de vereniging opgericht op 1 mei 1920 en duurt voor onbepaalde tijd.

De vereniging richt zich met haar activiteiten op het wel en wee in wijk 2 van de gemeente Aalten, namelijk Bredevoort, Hollenberg en Klooster. De vereniging kent de laatste jaren rond de 300 leden.

De vereniging heeft de ANBI-status.

Na twee kalenderjaren waarop de coronapandemie nadrukkelijk een stempel drukte, was het vanaf maart 2022 gelukkig weer mogelijk om diverse activiteiten op te pakken. Het bestuur kwam in 2022 elf keer bij elkaar. De vergadering in januari was nog online en de vergadering in februari was in de huiskamer van 't Grachthuys, zodat er voldoende afstand kon worden gehouden. De ledenvergadering van 2022 vond plaats op 14 juni in 't Grachthuys.

Doelstelling vereniging

De vereniging Bredevoorts Belang heeft als voornaamste doelstelling het bevorderen van de vitaliteit en leefbaarheid van Bredevoort en de naaste omgeving. Deze algemene doelstelling is uitgewerkt naar subdoelstellingen binnen drie pijlers. In de eerste plaats is dat de pijler Leefbaarheid, waarbij we streven naar een adequaat en divers woningaanbod en het in standhouden van basisvoorzieningen voor de inwoners. De tweede pijler richt zich op het versterken van het historische karakter van Bredevoort. Bredevoort is een historisch stadje met een beschermd stadsgezicht en diverse monumentale panden. De derde pijler richt zich op toerisme, evenementen en verbindende activiteiten. We streven ernaar om Bredevoort voor meer dan één dag interessant te laten zijn voor toeristen. Middels het stimuleren van overkoepelende activiteiten proberen we de samenhang en verbinding tussen de inwoners van Bredevoort en naaste omgeving te stimuleren.

Speerpunten van de vereniging in 2022

Algemeen bestuurlijke zaken

- ✓ Belangenbehartiging en netwerken; o.a. met gemeente, platform Aalten, Bredevoortse organisaties
- ✓ Financiën; invoeren van werken met begrotingen, inkomsten verhogen om bepaalde plannen te kunnen uitvoeren (subsidies, vrienden van ..)
- ✓ Samenwerking met Aaltense Uitdaging om bepaalde projecten te kunnen uitvoeren
- ✓ Communicatie (leden en overige inwoners via website, nieuwsbrief en andere kanalen)
- ✓ Planmatig onderhoud van eigen onroerend goed
- ✓ Ledenwerving en administratie
- ✓ Afstemmen met en aansturen van diverse werkgroepen
- ✓ Werven van en contacten onderhouden met diverse vrijwilligers
- ✓ Uitvoering geven aan de WBTR en wijziging statuten voorbereiden
- ✓ Restant van archief in komende jaren overdragen aan ECAL

Pijler 1 Leefbaarheid

(De ideale leefomgeving, evenwichtige leeftijdsopbouw, duurzaamheid, voorzieningenaanbod)

- ✓ Actieve inbreng blijven leveren in Platform Aalten, samenwerken met omliggende buurtschappen en andere organisaties, bevorderen onderlinge afstemming, samenhang, samenwerking.
- ✓ Onderzoeken op welke wijze positie van jongeren, eenpersoonshuishoudens en starters op de woningmarkt verbeterd kan worden c.q. woningbouw
- ✓ Inwoners en met name ook jongeren meer betrekken bij eigen leefomgeving
- ✓ Bevorderen divers aanbod van vitale voorzieningen waaronder, sport- en cultuurverenigingen
- ✓ Duurzaamheid bevorderen (energietransitie, verduurzamen woningen)
- ✓ Meedenken over toekomstvisie Slingeplas
- ✓ Behoud volkstuinen

Pijler 2 Historisch karakter Bredevoort (interessant en onderscheidend)

- ✓ Onderhoud Vestingpark, zowel opstal (theehuisje en lighallen) als natuur waaronder bomen en oevers
- ✓ Volgen voortgang project Halve Maan
- ✓ Historische karakter versterken, beter benutten

- ✓ Onderzoeken hoe het historische karakter beter zichtbaar gemaakt c.q. benut kan worden. Bijvoorbeeld door informatieborden te plaatsen of middels QR-codes de historie van Bredevoort beter toegankelijk te maken

Pijler 3 Toerisme en evenementen (De Heerlyckheid Bredevoort, meer dan één dag interessant)

- ✓ In stand houden informatiepunt toerisme (VVV-kantoor), waar wenselijk verbeteren
- ✓ Nalatenschap (beelden) Thorvald Dudok van Heel
- ✓ Bevorderen 'reuring' al of niet in samenwerking met andere organisaties en groepen in Bredevoort en naaste omgeving. Onder andere organisatie zomerconcerten, kerstmarkt, verzorging stadswandelingen, ontwikkeling specifieke routes e.d.
- ✓ Organiseren van c.q. bijdrage leveren aan evenementen zoals Koningsdag, dodenherdenking op 4 mei, programma 1572-2022, monumentendag

Algemeen bestuurlijke zaken en communicatie

Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond begin 2022 uit acht leden: Cor Burger, Marco Geurink, Erik Grijsen, Carlien Laarman, Corine Lankhof, Jochem Meulenbeek, Daan Migchelbrink en Ap te Winkel. Tijdens de ledenvergadering werd afscheid genomen van Erik als penningmeester-bestuurslid en werd Cor Burger voor een periode van drie jaar herkozen. Daan Migchelbrink heeft vanaf juni tijdelijk de functie van penningmeester op zich genomen. Eind 2022 heeft Margreet van Loenen zich aangemeld als belangstellende voor de functie van bestuurslid-penningmeester, na een oproep in de nieuwsbrief. Zij heeft vanaf november meegedraaid in het bestuur en zal zich verkiesbaar stellen op de volgende ledenvergadering.

Vanwege corona hebben we een aantal jaren weinig aandacht kunnen schenken aan afscheidnemende bestuursleden. Op 14 oktober hebben we dit ingehaald en zijn met een etentje bij 't Grachthuys vier inmiddels oud-bestuursleden (Erik Grijsen, Hans De Graaf, Henri Wensink en Berendien Luiten) goed in het zonnetje gezet en uitgebreid bedankt voor hun inzet.

WBTR en herziening van statuten en huishoudelijk reglement

In 2021 is een begin gemaakt om de werkwijze van het bestuur onder de loep te nemen. De intrede van de WBTR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) per 1 juli 2021 was daarvoor mede de aanleiding. Het bestuur heeft besloten om de statuten te herzien, evenals het huishoudelijk reglement. In de ledenvergadering van 2023 zullen deze documenten ter vaststelling worden voorgelegd aan de leden.

Communicatie met leden en inwoners

De communicatie met de leden en belangstellenden vindt o.a. plaats door middel van nieuwsbrieven. In 2022 zijn er vier verschenen. Een ander belangrijk middel is de ledenvergadering. Deze vond plaats op 14 juni '22. Er waren 25 leden aanwezig. Tijdens deze vergadering is uitgebreid stilgestaan bij het beleidsplan van de vereniging Bredevoorts Belang in de vorm van speerpunten.

Meer plaatselijk nieuws op website bredevoort.nu

Bredevoorts Belang beheert de website bredevoort.nu. De site is zowel bedoeld voor toeristen als voor de inwoners. Het merendeel van de informatie op de site is bestemd voor de toeristen en dagjesmensen. Onder andere belangstellenden voor de Koppelkerk.

Om ervoor te zorgen dat de plaatselijke gebeurtenissen ook te zien en lezen zijn op deze site is het bestuur op zoek gegaan naar inwoners die artikelen willen schrijven. Jos Wessels, ook al freelance aan de slag voor Aalten Vooruit is bereid gevonden om zijn nieuwsberichten ook door te sturen naar onze website. Het bestuur is nog op zoek naar een tweede correspondent.

Daarnaast kan elke inwoner en betrokkene ook zelf nieuwsberichten en agendapunten voor de website insturen via redactie@bredevoort.nu. Dit juichen we van harte toe!

Verenigingsarchief onderbrengen bij ECAL

Zoals ook in het jaarverslag van 2021 is vermeld is oud-bestuurslid Bert Stronks bezig om het archief van de vereniging Bredevoorts Belang in kaart te brengen. Het bestuur heeft in 2021 besloten om het archief van Bredevoorts Belang over te dragen aan Erfgoed Centrum Achterhoek en Liemers (ECAL). In 2021 zijn de oudste documenten aangeleverd; in 2022 is er opnieuw een deel van het archief in kaart gebracht en bij ECAL ondergebracht. Het zal nog enige jaren in beslag nemen voordat het gehele archief is beschreven en overgedragen aan ECAL.

Eind 2021 werd het bestuur van Bredevoorts Belang benaderd door mevr. Pruijm i.v.m. haar verzamelde documenten m.b.t. de vereniging Bredevoortse Boekhandelaren. Het bestuur van de vereniging zelf had geen belangstelling voor de collectie. Via Bredevoorts Belang zijn de documenten bij het ECAL aangeleverd. ECAL zal het archief uitzoeken, beschrijven en beschikbaar maken.

Vrijwilligers

Bij alle activiteiten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de vereniging wist het bestuur zich ook in 2022 ondersteund door een groep van ruim 60 vrijwilligers. Een deel van de vrijwilligers houden zich bezig met onderhoud en beheer (zoals het Vestingpark, Kruidentuin, Mauritsdriehoek en Joodse begraafplaats), andere vrijwilligers zorgen voor de bemensing van de VVV, de organisatie van de zomerconcerten en stadswandelingen en het beheer van website en archief. Daarnaast zijn er ook inwoners die zich inzetten bij tijdelijke klussen zoals het opknappen van het meubilair in het Vestingpark of het project 450 jaar Geboorte van Nederland – Bredevoort 1572.

Het bestuur heeft in 2022 uitgangspunten voor een algemeen attentiebeleid opgesteld zodat ten aanzien van alle vrijwilligersgroepen er één werkwijze wordt gehanteerd:

- Eén keer per twee jaar een gemeenschappelijke vrijwilligersavond
- Een bedankkaart en een attentie aan het eind van het kalenderjaar
- Een kleine attentie bij bijzonder lief en leed en afscheid

Op 10 maart vond de vrijwilligersavond plaats bij Vakantiepark De Twee Bruggen. Eigenaar Hendrik-Jan Mensink gaf een presentatie over de ontwikkeling die het recreatiebedrijf heeft doorgemaakt en gaf ook wat inzicht m.b.t. de plannen voor de Slingeplas.

Alle vrijwilligers ontvingen in december een speciaal ontworpen bedankkaart en een doosje merci voor hun inzet in 2022. Het bestuur is blij en dankbaar dat zoveel inwoners bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken en zo helpen om de vitaliteit van ons stadje in stand te houden of zelfs te verbeteren.

Vertegenwoordiging en contacten met andere organisaties

Het bestuur vertegenwoordigde ook in 2022 de vereniging binnen een aantal andere organisaties, zoals o.a.

- Mortuarium Bredevoort;
- Erfgoedcommissie gemeente Aalten;
- Platform Aalten;
- Stichting SAAP;
- Regionale energietransitie;
- Toeristisch Netwerk Aalten;
- Klankbordgroep toekomstvisie Slingeplas.
- Werkgroep 450 jaar Nederland – Bredevoort 1572

In een aantal gevallen vindt de vertegenwoordiging plaats via derden, zijnde leden van de vereniging, die hun inzet overleggen met het bestuur. Daarnaast werd contact onderhouden en waar wenselijk afgestemd met onder andere vereniging Kloosters Belang, Brem, Figulus-Welzijn, het gemeentebestuur en DKK.

Contacten met de BREM

In oktober hebben het bestuur van BREM en Bredevoorts Belang gezamenlijk vergaderd om elkaar te informeren over de wederzijdse speerpunten. Ook is gezamenlijk de agenda voor het ondernemersontbijt voorbereid dat plaats vond op 4 oktober in 't Grachthuys. Bij dit ontbijt was het volledige college aanwezig en hebben de portefeuillehouders aangegeven op welke wijze ze aan de slag zijn met voor Bredevoort relevante thema's. Vanuit BREM en vereniging Bredevoorts Belang is met name gepleit voor ruimte voor bedrijvigheid en meer mogelijkheden voor woningbouw.

Contacten met de Aaltense Uitdaging

Bredevoorts Belang wordt geconfronteerd met veel onderhoudsklussen. In contacten met de Aaltense Uitdaging is gekeken of er bedrijven waren die een aandeel willen en kunnen leveren. Zo is onder andere de door de Uitdaging georganiseerde beursvloer bezocht. In 2022 heeft dat nog niet tot de gewenste resultaten geleid. Als we vooruitblikken naar 2023 zijn er voorzichtig enkele kleine initiatieven in relatie tot NL-Doet en onderhoud kruidentuin.

Onroerend goed

De vereniging was in 2022 eigenaar van het pand Markt 8- Muizenstraat 3. In 2022 zijn de laatste onderhoudswerkzaamheden verricht die nog open stonden m.b.t. het buitenschilderwerk dat in 2021 is verricht.

Het was de bedoeling om met de opbrengst van de verkoop van Markt 5 (in 2021) opnieuw te investeren in onroerend goed, en dan met name in betaalbare woningen voor jongeren en starters. Er is hiervoor 250.000 euro gereserveerd.

Voornemen om hypotheek Markt 8 af te lossen

Er loopt nog een hypotheek voor Markt 8/Muizenstraat 3.

In juni '22 was het restantbedrag 60.950 euro; De ingangsdatum was 14-7-2016 en de einddatum is 1-1-2041.

Gezien de huidige situatie op de geldmarkt (inflatie) en stijgende rente heeft het bestuur het voornemen om de hypotheek af te lossen. Dit zal op de volgende ledenvergadering voorgesteld worden

Daarnaast was Bredevoorts Belang in 2022 eigenaar van het Vestingpark, ...

[Het vestingpark wordt verder besproken bij pijler 2](#)

Pijler 1 Leefbaarheid

Behoeftte aan meer woningen

In het kader van leefbaarheid is de beschikbaarheid van voldoende woningen een belangrijk punt op de agenda.

Aanvankelijk was het de bedoeling om een eigen woonwensenonderzoek uit te voeren. In overleg met de gemeente is besloten om ons te baseren op de uitkomsten van het Achterhoek Woon- en Leefonderzoek. Wel is er een enquête uitgezet om te inventariseren wat de belangstelling was voor Uuthuuskes in Bredevoort.

Uuthuuskes

Vereniging Bredevoorts Belang heeft zich ingezet voor het plaatsen van tijdelijke woningen voor jongeren. Het doel was om 4-6 Uuthuuskes te realiseren. In de eerste helft van 2022 was er intensief contact met de gemeente over het plaatsen van Uuthuuskes in Bredevoort, voor jongeren. Na een oproep reageerden ruim dertig belangstellenden, waarvan 22 jongeren, maar de sterke prijsstijgingen eind 2021 en begin 2022 hebben ertoe geleid dat gemeente en Bredevoorts Belang in goed overleg het plan voorlopig in de ijskast hebben moeten zetten.

Ambitieplan Slingeplas – 't Broock

Daarnaast heeft Bredevoorts Belang zich ingezet om de noodzaak van nieuwbouw in Bredevoort te bepleiten bij de gemeente. De gemeente heeft in 2021 aangegeven dat er nieuwbouw mogelijk is op sportpark 't Broock als het lukt om de sportaccommodatie van SV Bredevoort te verplaatsen naar het terrein van de Slingeplas. De gemeente heeft vooralsnog geen andere alternatieven en heeft aangegeven daar voorlopig ook niet in te willen investeren. Samenhangend met deze koers heeft dhr. Mensink van de Twee Bruggen in oktober 2021 in 't Grachthuys een presentatie gegeven (Globale toekomstvisie Slingeplas).

Er is vervolgens een klankbordgroep gevormd waarin ook Bredevoorts Belang deelneemt. De werkgroep is in januari 2022 begonnen met haar werkzaamheden. Op basis van geïnventariseerde wensen is er door het bureau Ontwerp en Omgeving gewerkt aan een ambitieplan. De klankbordgroep heeft input geleverd voor het plan en heeft kritisch meegedacht. Naast aanwonenden waren ook de meest betrokken organisaties, waaronder de SV Bredevoort en vereniging Bredevoorts Belang, vertegenwoordigd in de klankbordgroep. Op 7 december is het ambitieplan Slingeplas –'t Broock gepresenteerd aan de inwoners van Bredevoort. Er bleek een groot draagvlak te zijn onder de aanwezigen. Vervolgens is het ambitieplan aangeboden aan de gemeente in de persoon van wethouder Hans te Lindert.

Plan Woordes

Het bestuur heeft contact onderhouden met de familie Woordes over de beoogde herbestemming van het maaldrijcomplex tot woonappartementen. Door diverse omstandigheden (o.a. prijsstijging) is er in 2022 nog geen definitief besluit gevallen.

Hartveilig wonen

In het kader van hartveilig wonen is de vereniging eigenaar van twee AED's (Kruittorenstraat en Boterstraat). Ludo Stevens en Marie- Therese Stevens-Ikink nemen het beheer voor hun rekening. Vanuit Platform Aalten wordt ernaar gestreefd om de scholingen en het onderhoud in de gemeente gezamenlijk op te pakken. Er is een werkgroep die samen met de gemeente de coördinatie oppakt. Bredevoort en buurtschap 't Klooster werken samen bij het organiseren van cursussen.

Elektrische deelauto

In 2021 hebben we gemeld dat Bredevoorts Belang meedacht over de plannen om een elektrische deelauto te stationeren in Bredevoort. Op 4 juni 2022 is de deelauto in Bredevoort officieel in gebruik genomen. De auto wordt inmiddels goed gebruikt door inwoners van Bredevoort. Inwoners kunnen voor meer informatie terecht op de website van de Energie Coöperatie Bredevoort (ECBredevoort). Zij verzorgen in samenwerking met Bredevoorts Belang de deelauto in Bredevoort. De basislocatie van de deelauto is op 't Zand, waar een specifieke parkeerplaats gereserveerd is, in de nabijheid van de twee laadpalen.

In de periode juni - december 2022 waren er 20 geregistreerde gebruikers en ruim 100 reserveringen.

In de verwachting dat het aantal elektrisch auto's zal toenemen heeft het bestuur aan de gemeente verzocht om extra laadpalen buiten het centrum bij de parkeerplaatsen aan de Winterswijksestraat te plaatsen, naast de daar al geplande laadpalen.

Verminderen parkeerdruk centrum en verkeersdruk Winterswijksestraat

Het bestuur heeft twee situaties onder de aandacht gebracht van het gemeentebestuur. Enerzijds gaat het om het verminderen van de parkeerdruk in het centrum. Op de site van Bredevoort.nu is een pagina 'parkeren in Bredevoort' toegevoegd. Toeristen worden daarop doorverwezen naar de parkeerhaven aan de Winterswijksestraat. Ook zijn er nieuwe toegangsborden ontwikkeld die hiernaar verwijzen. Daarnaast heeft het bestuur middels een brief de raad gevraagd om de verkeersdruk aan de Winterswijksestraat te verminderen door de snelheid te verlagen en landbouwverkeer via de N318 te laten verlopen.

Volkstuinen

Op het volkstuincomplex op de Halve Maone liggen een viertal volkstuinen ongebruikt, terwijl de wachtlijst in Bredevoort groot is (plusminus 30). De gemeente wil eerst nieuwe richtlijnen opstellen voor volkstuinen alvorens deze volkstuinen weer uit te geven. Het nieuwe beleid laat langer op zich wachten dan gehoopt en aangekondigd. Het bestuur van Bredevoorts Belang heeft bij de gemeente aangedrongen z.s.m. uitgifte van de ongebruikte tuinen te organiseren, aangezien dit past in de toenemende behoefte om zelf groente te verbouwen maar om zo ook verdere verloedering op de Halve Maone tegen te gaan.

Onderhoud vissteigers

Beide vissteigers aan de Grote Gracht verkeren in slechte staat. In het kader van inclusiviteit is het belangrijk dat beide vissteigers behouden blijven, zodat ook mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten hun hobby veilig kunnen uitoefenen. Het bestuur heeft contact gelegd met de hengelsportvereniging HSV en gemeente om samen tot een uitvoerbaar en betaalbaar plan te komen.

Verkenning mogelijkheden Dorpsontwikkelingsplan

In het uitvoeringsprogramma van het college van B&W voor de periode 2022-2026 staat: *'het college stimuleert inwoners van buurtschappen en kernen te komen met een dorps-/kernvisie'*. De gemeente subsidieert een deel van de kosten die een realisatietraject met zich meebrengen.

Het bestuur heeft zich in 2022 georiënteerd op doel en opzet van een dorpsontwikkelingsplan o.a. door een avond hierover bij te wonen die georganiseerd werd door Platform Aalten en waarbij DKK tekst en uitleg gaf. Het bestuur ziet de meerwaarde van een dorpsontwikkelingsplan, maar met de realisatie daarvan is ook de nodige tijd en energie gemoeid. Beging 2023 zal het bestuur een besluit nemen over het al/niet realiseren van een dorpsontwikkelingsplan.

Contact met Lectoraat Regio-ontwikkeling van Saxion

Er zijn enkele verkennende gesprekken geweest met medewerkers van lectoraat Regio-ontwikkeling van Saxion. Vanuit het lectoraat zouden studenten en/of medewerkers een rol kunnen spelen bij het bedenken van plannen om de specifieke kwaliteiten van Bredevoort beter te benutten (pijler 2 in combinatie met pijler 3). Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt. Wel zal, indien besloten wordt om een dorpsontwikkelingsplan te realiseren, weer contact worden opgenomen op het moment dat de thema's voor het DOP vast staan en om een uitwerking vragen.

Pijler 2 Historisch karakter

Joodse begraafplaats

In 2022 zijn het toegangshek en de muren rond de Joodse begraafplaats aan de Mauritsstraat gerestaureerd. Deze restauratie was mogelijk dankzij een subsidie van het ministerie van VWS aan het N.I.K. Het N.I.K. was de opdrachtgever van de restauratie. Een groep vrijwilligers van Bredevoorts Belang zorgt ervoor dat de muren niet opnieuw overwoekerd raken en dat de begraafplaats er verzorgd uit blijft zien.

Vestingpark St. Bernardus

Onderhoud theehuisje

De buitenkant van het theehuisje is in het najaar van 2022 geschilderd. Voor de vereniging een aardige kostenpost. Tegenvaller hierbij was dat de aangevraagde subsidie geweigerd is vanwege het feit dat de herbouwwaarde van het theehuisje onder de ondergrens ligt. Dit was door de betreffende instantie niet vooraf aangegeven.

We zijn blij met financiële bijdragen van de diaconie van de Protestantse gemeente en van de gemeente Aalten, waardoor een deel van de kosten gedekt konden worden. Wens was om ook de windvaan te vergulden. Het bestuur heeft echter besloten dat daar eerst financiële dekking voor moet zijn.

Vervangen TBC-lichthallen

Beide lighallen verkeren in slechte staat. Na onderzoek en overleg met Rijksmonumentendienst is besloten om deze te vernieuwen. Er zijn contacten gelegd met de erfgoedbrigade Winterswijk om te kijken wat zij kunnen betekenen bij het nabouwen van de originele TBC-lichthallen.

Schilderwerk tuinmeubilair

Het schilderwerk van de zitbanken in het park en de bistrosetjes bij de lighallen heeft een onderhoudsbeurt nodig. Dit zal opgepakt worden in de wintermaanden december 2022-maart 2023. Na een oproep hebben zich meerdere vrijwilligers gemeld om een handje te komen helpen. De twee Bruggen heeft de schuur aan de Pastoorsdijk-kruittorenstraat beschikbaar gesteld om als werkplaats te fungeren.

Onderhoud park

Er is dringend groot onderhoud nodig in het park en daar zijn de nodige kosten aan verbonden, omdat een deel van de betreffende werkzaamheden niet door vrijwilligers gedaan kunnen worden. Dan gaat het o.a. om het verwijderen van zes zieke esdoorns, de aanplant van nieuwe bomen, het herstel van de oevers aan parkzijde, het verwijderen van opslag aan de grachtzijde (zodat je van buiten de Gracht beter de contouren van het stadje kunt zien en vanaf de wandelpaden in het park beter zicht hebt op de gracht). Er is een subsidieaanvraag ingediend bij SAAP en deze is deels gehonoreerd. Met de toegekende 5000 euro kunnen in de eerste maanden van 2023 in ieder geval de zieke bomen worden gerooid. Tilia Cordata, Quercus Palustris, Acacia en Gleditsia Triacanthos. Deze prachtige namen horen bij de eerste vier nieuwe bomen die in december '22 in het Vestingpark in Bredevoort zijn geplant. Deze bomen waren een schenking van CDA-Aalten.

Vergroten biodiversiteit

In 2022 zijn er twee insectenhôtels aangeschaft. Eén is er reeds geplaatst, de andere zal geplaatst worden nadat de Esdoorns gerooid zijn. Tevens zijn er contacten ontstaan met IVN-natuurguiden die een plan hebben gemaakt voor vleermuisroutes in het park en daartoe ook kasten zullen ophangen. De uitvoer staat voor 2023 gepland.

Kruidentuin

De vrijwilligers van de kruidentuin hebben aangegeven dat vanwege de stijgende leeftijd van hun groep een aantal werkzaamheden te zwaar worden. In 2022 heeft een vrijwilliger van het Vestingpark daarom bijgesprongen met het zwaardere werk zoals het snoeien van de hagen. Tevens is er een oproep gedaan voor nieuwe vrijwilligers. Dit heeft twee nieuwe vrijwilligers opgeleverd.

De Mauritsdriehoek

Ook in 2022 is de Mauritsdriehoek onderhouden door twee aanwonenden. Bredevoorts Belang heeft hen een kleine vergoeding betaald voor brandstofkosten die gemoeid zijn met het maaien. De meidoornhaag aan de straatkant is in 2021 opnieuw aangepoot, maar heeft wederom het onderspit gedolven. Droogte zal hierbij een rol gespeeld hebben.

Nieuw onderstel nodig voor kanon Kleine Gracht

Sinds 1988 staat in Bredevoort een kanon bij de Kleine Gracht. Het is er destijds geplaatst in het kader van het 800-jarig bestaan. Het huidige onderstel, gemaakt door Willy Lageschaar in 2004, is inmiddels aan vervanging toe. We hopen dat in 2023 te realiseren.

Doorbraak 't Zand -Vestingpark

Al enkele jaren geleden zijn er plannen gemaakt om een doorbraak te realiseren vanaf 't Zand richting het Vestingpark. Met name Bert Stronks en Hans de Graaf hebben zich hiermee beziggehouden. De bedoeling is dat het park beter ontsloten wordt vanuit de kern van het stadje. Met deze doorbraak zijn er drie toegangen tot het park. (Kruittorenstraat, Landstraat en 't Zand). In 2022 is er een subsidieaanvraag bij Leader gedaan en deze is toegekend. Naast de subsidie zullen De Woonplaats en VOF 't Zand bijdragen in de kosten. Bredevoorts Belang fungeert als aanvrager en penvoerder. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de eerste maanden van 2023.

Onderhoud oude begraafplaats Mauritsstraat

Op de begraafplaats aan de Mauritsstraat zijn meerdere met name zeer oude graven overwoekerd door struiken en jonge boompjes. De gemeente geeft aan dat zij de paden en gazons onderhouden maar niet de graven zelf. Naaste verwanten zijn inmiddels ook overleden of wonen niet meer in de buurt. Bredevoorts Belang heeft het plan opgepakt om een kleine dertig graven weer vrij te maken van struiken, boompjes en andere planten die daar oorspronkelijk niet bedoeld waren. De actie zal worden uitgevoerd tijdens NL Doet in maart 2023.

Wisseling van de wacht in commissie Cultureel Erfgoed

Hans de Graaf heeft jaren als bestuurslid van Bredevoorts Belang en daarna als vertegenwoordiger namens Bredevoorts Belang deel uitgemaakt van de commissie Cultureel Erfgoed van de gemeente Aalten. Medio 2022 gaf Hans aan het stokje aan het eind van het jaar over te willen dragen. Daan Migchelbrink heeft het stokje inmiddels overgenomen. We bedanken Hans voor z'n inzet en wensen Daan veel succes en plezier met het zorgdragen voor het erfgoed in onze gemeente en in het bijzonder in Bredevoort.

Pijler 3 Toerisme en evenementen

Instandhouding VVV-kantoor Bredevoort

Een groep vrijwilligers zorgt voor openstelling van het plaatselijk VVV-kantoor. De VVV is vijf dagen in de week open; gedurende de periode dat de wintertijd geldt van 11.00 tot 15.00 uur en in de zomertijd van 10.00 tot 16.00 uur. Na twee magere coronajaren is de VVV in 2022 weer goed bezocht door circa 4000 bezoekers, waarvan ongeveer 3400 toeristen en 600 inwoners. De inwoners komen vooral voor de cadeaubonnen en andere specifieke Bredevoortse of Achterhoekse cadeautjes.

Stadswandelingen

Toeristen kunnen op twee manieren een stadswandeling maken. Middels vrije inloop op de aangegeven tijdstippen in de zomertijd of op afspraak door met een groepje een gids te boeken. In totaal hebben ruim 600 mensen een stadswandeling gemaakt onder leiding van één van de gidsen. Opvallend is dat alle stadsgidsen ongeveer evenveel klandizie hebben gehad.

Stadsgids	:	201
Hendrikje Stoffels:		206
Prins Maurits	:	210

Zomerconcerten

De werkgroep zomerconcerten organiseert jaarlijks zomerconcerten op de zondagmiddag van 12.00 tot 14.00 uur. In 2022 vonden er zeven concerten plaats en deze werden (mede dankzij het prachtige weer) zeer goed bezocht. De gemeente had zich garant gesteld voor een deel van de kosten die gemoeid zijn met het organiseren van deze concerten. De opbrengsten in de vorm van vrijwillige bijdragen en de omzet van consumpties waren echter dermate goed dat de werkgroep daar geen gebruik van hoefde te maken. Het betreffende garantiebedrag kon dit jaar weer teruggestort worden richting gemeente.

450 jaar Geboorte van Nederland – Bredevoort 1572

Dit jaar vierden wij 450 jaar Geboorte van Nederland. In de gemeente Aalten en in het bijzonder in Bredevoort werden tal van activiteiten georganiseerd. Die activiteiten werden aangestuurd door het comité-1572 bestaande uit Jos Wessels (voorzitter), Corine Lankhof (secretaris), Hans de Graaf (penningmeester), Herlinda ter Maat (PR), Sylvia Heinen, Daan Migchelbrink en Tjitske Woordes. De activiteiten werden uitgevoerd door tal van verenigingen. Het eerst overleg met hen dateert al van september 2020.

De eerste activiteit dit jaar was de aftrap middels een symposium op 24 februari in de Koppelkerk, georganiseerd door Erfgoed Centrum Achterhoek en Liemers. In diverse lezingen werd stilgestaan bij de gebeurtenissen in 1572. Deze start werd gevolgd door een pub quiz op 9 april in 't Grachthuys en op 23 april werd het jaar officieel geopend met een fietstocht van Bredevoort naar Anholt; deze tocht is nog steeds verkrijgbaar bij de VVV. De activiteiten dit jaar besloegen een zeer breed terrein. Zo was er tweemaal een concert in de Sint Joriskerk en waren er in totaal vijf lezingen in de Koppelkerk onder de noemer tolerantiecolleges. Er was een piekenpoetsweekend waarin schutters in vol ornaat in Bredevoort optraden, een project van school 't Bastion en er was een kleurwedstrijd voor alle kinderen.. Wij konden in totaal zesmaal genieten van het theaterstuk De heks van Almen, Bredevoort Schittert besteedde aandacht aan 1572 en op 9 oktober was er in de Oude Sint Helenakerk in Aalten een kerkdienst met als thema Tot vrijheid geroepen. Klap op de vuurpijl was misschien wel de opgraving naar het klooster Nazareth op zaterdag 22 oktober op het erf van de familie Maas aan de Kloosterdijk.

Collectie beelden Dudok van Heel behouden voor Bredevoort

Bredevoorts Belang vindt het belangrijk dat de beelden van de stichting Dudok van Heel zichtbaar blijven in Bredevoort. Ze passen uitstekend bij het imago van onze stad. Kunst is namelijk één van de zes onderdelen in het beeldmerk van Bredevoort. Daarvoor is het echter wel nodig dat de betreffende stichting nieuw leven wordt ingeblazen. Bredevoorts Belang gaat de stichting niet overnemen, maar zich wel inspannen om de continuïteit van de betreffende stichting, die de beelden in beheer heeft, te borgen. In 2022 zijn hierover contacten geweest met Dudok van Heel. Het bestuur streeft er naar om de continuïteit in 2023 definitief te borgen.

Traditionele viering Koningsdag

De opzet van Koningsdag was qua opzet gelijk aan eerdere jaren voor de coronaperiode. Toespraken, het Wilhelmus en saluutschoten, en een proost met oranjebitter bij het kanon aan de Kleine Gracht. Naast veel inwoners was ook het voltallige college aanwezig. Aansluitend was er een kindervrijmarkt op 't Zand.

4 mei-herdenking

Bredevoort heeft nog niet zo heel lang een eigen herdenkingsmonument. Deze traditie is pas ingezet na de totstandkoming van het monument bij de kruidentuin. De eerste herdenkingen waren zeer sober van aard en bestonden vooral uit het leggen van kransen en enkele minuten stilte.

In 2022 heeft het 4 mei-comité gekozen voor een nieuwe opzet. Er was nu een uitgebreid programma dat ongeveer een half uur in beslag nam: er waren meerdere toespraken en muzikale momenten, met medewerking van muziekvereniging DEMB en van de Sint Joriskerk i.v.m. het luiden van de klokken. In de voorbereiding was ook de basisschool betrokken en één van de kinderen las een gedicht voor. De plechtigheid werd zeer goed bezocht door de inwoners en in de dagen erna hoorden we veel positieve geluiden over deze nieuwe opzet.

Na een suggestie van een aanwonende heeft het bestuur aan de gemeente voorgesteld om een permanente vlaggenmast te plaatsen bij het monument. De gemeente heeft dat voorstel overgenomen en dit ook in 2022 al gerealiseerd.

Doorstart Kerstmarkt

Vanuit de VVV is het initiatief gekomen om een doorstart te maken met de kerstmarkt nadat de vorige commissie vanuit de Protestantse gemeente had aangegeven dit na de coronaperiode niet meer op te willen pakken. Met veel energie en doorzettingsvermogen is in een korte tijd de kerstmarkt georganiseerd. De commissie bestond uit drie personen: Aafke Heinen, Carlien Laarman en Corine Lankhof. De kerstmarkt vond plaats op zaterdag 17 december van 15.00 tot 20.00 uur. Met name in het eerste deel werd de markt zeer goed bezocht tot tevredenheid van de 27 standhouders.